

Mødet den 29. Juni 1916.

Fraværende: N. Joh. Laursen, Mikkelsen, Møller og J. C. Petersen.

1. (J. Nr. 141—1916). Skrivelse af 15. Juni 1916 fra Indenrigsministeriet med Samtykke til **Kommunens Overtagelse af Garantien for Domkirken Laan paa 15000 Kr.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 137—1916). Skrivelse af 22. Juni 1916 fra Indenrigsministeriet med Stadfæstelse paa **Overenskomsten med Radiumstationen** ved Kommune-hospitalet.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 163—1916). Skrivelse af 10. Juni 1916 fra Ministeriet for offentlige Arbejder med Approbation paa **Overenskomsten mellem Havneudvalget og Lodsdirektøren angaaende Oprettelse af et søgaaende Lodseri i Aarhus.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 140—1916). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder om Valg af 2 Mænd med 2 Suppleanter til som Taksatorer at tiltræde **Taksationskommissionen vedrørende Anlæg af en Godsbanegaard i Aarhus.**

Til Taksatorer valgtes Murermestrene Clemensen og Borggreen og til Suppleanter for dem

henholdsvis Tømrrermestrene Antonius Nielsen og Jacob Christensen.

5. (J. Nr. 140—1916). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om Bevilling af 50000 Kr. som Tilskud til Opførelsen og den delvise fremtidige Vedligeholdelse af en ny Bro i Stedet for den nuværende **Bruuns Bro**.

J a k o b J e n s e n udtalte, at Bruuns Bro var blevet bygget efter Banens Anlæg og derfor tilhørte Byen, som ogsaa maatte bekoste dens Vedligeholdelse. Efter den nu stedfundne Ekspropriation til Banegaardens Udvidelse, vilde det blive nødvendigt at forlænge Broen ret betydeligt, hvorfor den nuværende Bro maatte ombygges. Udvalget havde i den Anledning forhandlet med Statsbanerne og faaet disse til at gaa ind paa at foretage Ombygningen, hvorved Broen foruden at blive forlænget vilde blive udvidet til en Bredde af 15 m i Stedet for som nu 12 m, samt til at paatage sig Vedligeholdelsen af selve Brobygningen, mod at Kommunen tilskød 50000 Kr. og paatog sig Vedligeholdelsen af Brodækket. Udvalget mente; at Kommunen vilde være godt tjent med denne Ordning, hvorfor det indstillede til Byraadet at tiltræde den.

M i k a e l J o h a n s e n spurgte, hvorfra Pengene skulde tages.

F o r m a n d e n bemærkede, at Sagen inden dens 2. Behandling maatte overvejes af Budgetudvalget med Hensyn til Pengespørgsmaalet.

J a k o b J e n s e n vilde indtrængende anmode Budgetudvalget om at fremskynde sine Overvejelser, saaledes at Sagen kunde behandles til Ende i næste Møde.

Indstillingen overgik til 2. Behandling og henvises til Budgetudvalget.

6. (J. Nr. 140—1916). Fra Jakob Jensen og Møller forelaa følgende **Meddelelse angaaende de af dem under Ekspropriationsforretningen vedrørende Banegaardsanlægget fremsatte Krav paa Kommunens Vegne:**

»I Anledning af den af Statsbanerne foreslaaede Nedlæggelse af den 10 m brede Hallsvej og dens Fortsættelse til Læssøgade samt denne Vejs Erstatning af en 3,5 m bred Gangsti maa undertegnede Byraadsdelegerede udtale følgende:

Vi tillader os at henvise til Forordning af $\frac{5}{3}$ 1845 § 5, i hvilken det hedder, at Ekspropriationskommissionen »i Særdeleshed skal tage under Overvejelse, hvorledes de afbrudte Vejforbindelser, saavel som Kommunikationer mellem de enkelte Grundstykker kunne paa hensigtsmæssigste Maade bringes i Stand«. — Det forekommer os gennem disse Bestemmelser utvivlsomt forudsat, at en afbrudt eller nedlagt Færdselslinie skal retableres paa virkelig fyldestgørende Maade, og vi finder det ligeledes utvivlsomt, at Anlæg af en Spadsereresti som Erstatning for Hallsvej i Virkeligheden ikke tilfredsstiller Lovens Forskrift, men at der i Stedet for den paa-tænkte Gangsti bør gives Kommunen en Gade af samme Bredde som Hallsvej.

Vi maa anse det for at være af megen Betydning for Kommunen, at dette sker, og vi kunne tænke os, at Kommunen mulig vilde give Afkald paa Erstatning for de Arealer af Hallsvejs Sidegader, som Statsbanerne ogsaa fordrer afstaaet, saafremt vort nævnte Ønske imødekommes.

Vi tillader os at gøre opmærksom paa, at Stenmaterialierne i de Gadestrækninger, som Statsbanerne fordrer afstaaede, — dog med Und-

tagelse af d'Hrr. Sagfører S. Wings og Murer-
mester S. Rasmussens Gader —, tilhører Kom-
munen, og at Ledningerne for Vand og Lys
samt Kloakledninger i Hallsvej ikke kunne fjer-
nes uden at erstattes af andre Ledninger i den
Gade, der træder i Stedet for Hallsvej.

Vi skulle endvidere nævne, at det er paa
Kommunens Initiativ, at de to ovennævnte Grund-
ejere have anlagt en Gade i Hallsvejs Forlæn-
gelse fra Læssøegade og henimod Frederiksalle,
og Kommunen har forpligtet sig til at yde et
ret betydeligt Tilskud til dette Gadeanlæg. Det
vil ogsaa heraf fremgaa, hvilken Betydning
Hallsvej og dens Fortsættelse har for Kommu-
nen. Vi maa under alle Omstændigheder for-
beholde Kommunen Regres til Statsbanerne for
d'Hrr. Winge og Rasmussens mulige Krav til
Kommunen.

Som det vil være Kommissionen bekendt,
har det længe været Byraadets Tanke at tilveje-
bringe en Broforbindelse over Statsbanearealet
mellem Læssøegade og Eckersbergsgade, hvorved
der vil dannes en nødvendig Forbindelse mellem
Godsbane- og Mølleengskvarteret paa den ene
Side og det store Marselisborg og Frederiksberg-
kvarter paa den anden Side. Det vil let ind-
ses, at det er af vital Betydning for Kommunen,
at denne Plan ikke umuliggøres, og Statsbanerne
har i 1901 afgivet Erklæring om ikke at ville
lægge Hindringer i Vejen for en Bro, der fra
Hjørnet af Læssøegade og Ewaldsgade førtes
over til Eckersbergsgade. Naar Statsbanerne nu
ved den paatænkte Gangsti hindrer Adgangen
til en Bro paa dette Sted, hvor Kommunen for
Tiden har to brede Gader som Adgangsveje,
ser vi ikke rettere, end at denne Foranstaltning

ikke er i Overensstemmelse med Statsbanernes tidligere afgivne Erklæring. Vi tillader os derfor indstændig at anmode om, at Statsbanerne frafalder Planen om en Gangstiforbindelse mellem Ewaldsgade og Læssøegade og i Stedet for giver Kommunen en Gade af samme Bredde som Ewaldsgade.

Vi skulle henlede Kommissionens Opmærksomhed paa, at der langs »Aarhus Trælasthandel«s Grund ved Læssøegade er udlagt Areal til en Gade mellem Trælasthandelens Grund og Statsbanernes Areal, mod hvilken Gade Trælasthandelen har Facaderet. Vi anser det for nødvendigt, at Statsbanerne i Stedet for denne Gade, som bortfalder ved Ekspropriationen, udlægger Areal til en ny Gade langs Statsbanernes nye Grænselinie.

Vi tillader os paany at bringe i Erindring vor ved Besigtigelsesmødet den 31te f. Md. fremsatte Udtalelse om det ønskelige i, at Skovgaardsgade udvides, da den nuværende Gadebredde ikke kan anses for tilstrækkelig til at optage den forventede betydelige Færdsel til Godsbanegaarden.

Vi skulle tilføje, at foruden de ovenfor anførte Krav er der en Del andre Spørgsmaal, bl. a. vedrørende Ordningen af forskellige Kloakforhold og Bruuns Bro m. m., som maa finde sin Afgørelse. Vi kunne dog ikke komme nærmere ind paa disse Spørgsmaal, førend den os lovede Konference med Statsbanernes Ingeniører har fundet Sted. Vi maa derfor forbeholde Byraadet sin Stilling i enhver Henseende, til vi ved denne Konference ere blevne satte nøjere ind i Statsbanernes Planer for Arbejdet og dets Udførelse, saa at vi ere blevne i Stand til at

give Byraadet en samlet Fremstilling af alle de Ekspropriationen vedrørende Forhold, som have Betydning for Kommunen.«

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 214—1916). Indstilling fra Sygehusudvalget om nogle **Ændringer i den vedtagne Plan for Kommunehospitalets Udvidelse**, saalydende:

»Man skal tillade sig at foreslaa det ærede Byraad, at der foretages følgende Forandringer i den i Byraadsmødet den 2. December 1915 vedtagne Plan med Hensyn til Udvidelsen af Kommunehospitalet:

1. Der opføres en ny Køkkenbygning i Stedet for at omforandre det nuværende Køkken. I denne Bygning indrettes Beboelse for Husbestyrerinden, 1 Chauffør, Piger og Karle, saaledes at Opførelsen af den projekterede lille Funktionærbolig undgaas.

Denne Forandring vil i Henhold til medfølgende Overslag fra Arkitekten medføre en Merudgift af 35300 Kr.

Naar Udvalget tillader sig at fremkomme med Forslag om denne Forandring, er Aarsagen den, at det har vist sig uheldigt at installere Maskiner i det nuværende ældre Køkken, hvor der findes Patientværelser oven over, idet der, selv naar Motorerne anbringes i Kælderen, foraarsages en kendelig Rystelse i Sygestuerne paa 1. Sal. Desuden vil man ved Forlæggelse af Køkkenet til en selvstændig Bygning undgaa Madlugt i omtalte Sygestuer, og man vil faa disponibel Plads i det ældre Køkken til Indretning af Radiumstation, en Skadestue, eventuelt til Polyklinikken, som nu har ret mangelfulde Lokaler i Møllestien.

2. Desuden foreslaas, at der langs Niels Ebbesensvej ikke rykkes ind som vist paa medfølgende Plan foran den ny Funktionærbolig, men at Grænsen for Hospitalet reguleres efter den viste Linie a b, indtil eventuelt Niels Ebbesensvej engang udvides langs hele Hospitalets Grund.«

M o u s t e n forelagde og anbefalede Indstillingen med Bemærkning om, at Udvalget aldrig havde været synderlig glad ved den vedtagne Ordning og kun af Sparsommelighedshensyn havde foreslaaet denne. Efter at Motoren nu var stillet op, viste det sig, at Rystelserne blev større end oprindelig tænkt, hvorfor Udvalget saa sig nødsaget til at bede Byraadet bevilge den nu foreslaaede Forandring i Projektet.

M i k a e l J o h a n s e n fandt det kedeligt, at man ved at have disponeret forkert forøgede Udgiften til Sygehusets Udvidelse med 35000 Kr. Forhaabentlig skulde Sagen sendes til Budgetudvalget, før der blev truffet endelig Beslutning.

J a k o b J e n s e n vilde have fundet det heldigt, om Udvalget straks var kommet med Forslag om den nu paatænkte Ordning, men skulde dog tilstaa, at hvis dette var sket, vilde det ikke have været godt at vide, hvorledes det havde gaaet med det hele Projekt. Under alle Omstændigheder var det glædeligt, at Udvalget i Tide havde opdaget, at Køkkenet burde indrettes anderledes end efter det 1. Projekt. Der var saaledes ingen Skade sket. Taleren vilde ikke blot anbefale Forslaget, men tillige benytte Lejligheden til at takke Udvalget for dets store og gode Arbejde gennem Aarene med Hensyn til Kommunehospitalets Udvidelse.

M o u s t e n maatte protestere imod, at Udvalget

ved at disponere forkert skulde have paaført Kommunen en Udgift paa 35000 Kr.

Mikael Johansen var forbavset over, at det skulde være et Gode, at Udvalget ikke straks var kommet med det rigtige Forslag. Man maatte dog helst tage det hele med straks; de senere Bevillinger var ret kedelige. Der var ingen Tvivl om, at Sygehuset blev godt indrettet, men det var jo heller ingen Sag, naar der var Penge nok at tage af.

Indstillingen overgik til 2. Behandlingen og henvistes til Budgetudvalget for Punkt 1's Vedkommende og til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse for Punkt 2's Vedkommende.

8. (J. Nr. 7²—1916). Indstilling fra Indkvarteringskommissionen om Foretagelse af nogle **Ændringer ved Rytterikasernens Vagtlokaler** til en anslaaet Udgift af 400 Kr.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 220—1916). Indstilling fra Kasseudvalget om Bemyndigelse til at lade udarbejde et **Hovedregister til Byraadsforhandlingerne** for Aarene 1901—1915 inkl.

Formanden oplyste, at det sidst udarbejdede Hovedregister omfattede Aarene 1867—1900 og havde kostet ca. 3000 Kr. Hvor meget Udarbejdelsen af det nu paatænkte Register vilde koste, kunde ikke siges, saa Udvalget maatte indskrænke sig til at anmode om Bemyndigelse til at lade Arbejdet foretage og til at forhandle med Referenten om den nærmere Ordning for Udarbejdelsen.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 21²—1916). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om Fastsættelse af **Byggelinie for Snævringen** ved Mejlgade.

Indstillingen vedtoges.

11. Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for:
- a. (J. Nr. 2⁴¹—1916). Fiskergade 83.
 - b. (J. Nr. 2⁴³—1916). Grønnegade 56.
 - c. (J. Nr. 2⁴⁸—1916). Vesterbrogade 84.
 - d. (J. Nr. 2⁴⁹—1916). Fredensgade 29.
 - e. (J. Nr. 2⁵³—1916). Vesterport 5—7.
 - f. (J. Nr. 2⁴⁴—1916). Lille Torv 2.
- Anbefaledes.
12. Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 6** for:
- a. (J. Nr. 2⁵¹—1916). Bruunsgade 33.
 - b. (J. Nr. 2⁵²—1916). Fiskergade 12—14.
- Anbefaledes.
13. (J. Nr. 2⁵⁰—1916). Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 19** for Sølystgade 30.
- Anbefaledes.
14. Andragende om **Dispensation fra W. C. Regulative** for:
- a. Schleppegrelsgade 15.
 - b. Villa Rødsten, Dalgasavenue.
- Bevilgedes.
15. (J. Nr. 215—1916). Indstilling fra Lønudvalget angaaende Udbetaling af **Dyrtidshjælp for 1916—17 til Kommunens Funktionærer og Arbejdere**, saalydende:

•I Henhold til Byraadets Beslutning af 30. Marts d. A. tillader Udvalget sig herved at fremsende Forslag til Udbetaling af Dyrtidshjælp for 1916—17 til Kommunens Funktionærer og Arbejdere at udbetale efter hosstaaende Regler.

1) Dyrtidshjælpen, der kun udbetales til gifte Funktionærer og gifte faste Arbejdere, som i Tiden fra 1. Juli 1915 til 30. Juni 1916 har haft en Aarsindtægt af 2000 Kroner og der-

under, er 50 Kroner med den under Punkt 3 nævnte Undtagelse.

Lønudvalget kan dog skønsmæssigt bevilge Dyrtidshjælp til Funktionærer og Arbejdere, hvis Aarsindtægt i nævnte Tidsrum har været mellem 2000 Kroner og 2200 Kroner.

Til gifte Arbejdere henregnes Enkemænd og Enker med egen Husstand. Faste Arbejdere er Arbejdere, som i Tiden fra 1. Juli 1915 til 30. Juni 1916 har haft Arbejde hos Kommunen i 225 Dage.

2) For gifte Funktionærer og faste Arbejdere, som i Tiden fra 1. Juli 1915 til 30. Juni 1916 har haft en Aarsindtægt af 1400 Kroner og derunder, forhøjes Dyrtidshjælpen til 75 Kroner.

3) Foruden Dyrtidshjælpen udbetales der til de under Punkt 1 og 2 nævnte Funktionærer og Arbejdere et Tillæg af 25 Kroner for hvert Barn under 15 Aar, som vedkommende har Forsørgelsespligt overfor.

4) Det samlede Beløb, der udbetales en enkelt Person i Dyrtidshjælp og Tillæg for hvert Barn, maa ikke overstige 250 Kroner.

5) Dyrtidshjælpen udbetales efter de af vedkommende Funktionærer eller Arbejdere paa Tro og Love givne Oplysninger, som meddeles paa Skemaer, der udleveres fra de respektive Administrationsgrenes Kontorer. Efter at Skemaerne er indgaaede, behandles de af de respektive Udvalg, som derefter indsender Anvisningsbegæring til Kasse- og Regnskabsudvalget. Kun Skemaerne fra de under Punkt 1, 2. Stykke, nævnte Funktionærer og Arbejdere vil være at indsende til Lønudvalget.

6) Til løse Arbejdere udbetales med tilbagevirkende Kraft fra 1. April d. A., foreløbig for 1 Aar fra nævnte Dato, en Dyrtidshjælp af 2 Kroner for hver Uge vedkommende er eller har været i Arbejde.

Udvalget foreslaar, at Udgiften, der efter den for 1915—16 udbetalte Dyrtidshjælp forventes at blive ca. 38000 Kroner, afholdes paa Konto XX 11 for 1916—17.

Dyrtidshjælpen til løse Arbejdere føres midlertidig til Udgift paa Konti indenfor de respektive Administrationsgrene, som ved Regnskabsaarets Udgang foranlediger Beløbet overført til »Konto for Dyrtidshjælp«.

M i k a e l J o h a n s e n forelagde Indstillingen, idet han bemærkede, at Forslaget var i Overensstemmelse med Byraadets tidligere Vedtagelse.

F o r m a n d e n oplyste, at der i Dag var kommet et Andragende fra Foreningen af Kontorfunktionærer under Kommunen, og at dette Andragende paa visse Punkter skilte sig fra Indstillingen. Det vilde formentlig være rigtigst at lade saavel Indstillingen som Andragendet overgaa til Budgetudvalget.

Overgik til 2. Behandling og henvistes til Budgetudvalget.

